

Sexto Sentido – en ovanligt bra såpa

Douglas Mendoza är en vanlig, nicaraguansk kille med en passion för skådespeleri. Han har även haft förmånen att arbeta med sin hobby, något som är svårt här i Sverige och så gott som omöjligt i Nicaragua.

De senaste två åren har han varit del av något så ovanligt som en nicaraguansk ungdomsserie. Att något som producerats i landet visas på tv är ovanligt, särskilt som serien görs både i utbildnings-syfte och med ett genusperspektiv. Jag bestämde mig för att intervjua Douglas för att ta reda på mer om *Sexto Sentido*.

Douglas Mendoza är ingen nykomling inom teatern, utan har sysslat med teater i 13 år. Det hela började som en hobby i skolan där han och hans skolkamrater satte upp skolpjäser och sedan fortsatte det med studier på den folkliga teaterskolan. Han har varit med och satt upp 15 olika verk, från i grupp framimproviserade skapelser till pjäser skrivna av författare. Han är också medlem i en rörelse som heter Teater utan gränser.

– Att vara ung skådespelare är något fantastiskt, berättar Douglas. Man delar erfarenheter med andra människor och lär sig hela tiden något nytt. Dessutom känner man att man gör ett viktigt socialt arbete då man, genom att dramatisera, för fram olika budskap om situationer som kan uppstå i vardagslivet. Däremot kan man knappt försörja sig som skådespelare i Nicaragua. Det finns inga arbetstillfällen och staten bryr sig inte om att marknadsföra, eller på annat sätt stödja olika konstnärliga inriktningar.

Från teater till tv

Ett av hans senaste uppdrag som skådespelare var en roll i tv-programmet *Sexto Sentido*, som på svenska kan översättas till Sjätte känslan. Programmet handlar om en grupp ungdomar med olika erfarenheter och drömmar i livet. Man följer deras gäng i vardagen där de konfronteras med olika situationer som familjekonflikter, drogberoende, aids, sexual-

”Man känner att man gör ett viktigt socialt arbete då man för fram olika budskap om situationer som kan uppstå i vardagslivet”, säger skådespelaren Douglas Mendoza.

FOTO: CAROLINE JOHANSSON

la övergrepp och trakasserier, homofobi, oplanerade graviditeter med mera.

– Programmet tar upp ämnen som annars är tabu att prata om i Nicaragua, berättar Douglas. Till exempel behandlas de fasta könsroller vi lever i och hur sexuella normer kan orsaka och öka spridningen av till exempel hiv.

Trots sitt klara budskap vad gäller sexuell skydd och familjeplanering har *Sexto Sentido* inte som mål att tvinga människor att ändra sitt sexuella beteende, utan eftersträvar att man i stället tänker efter vad man gör och tar genomtänkta, ansvarsfulla beslut. Förutom att agera är Douglas med och utvecklar idéerna till de teman som behandlas i serien. Han samordnar också turnéer med anknytning till *Sexto Sentido*. Skådespelarna och de andra bakom serien reser runt i de olika regionerna för att prata om de svårigheter man ställs inför som ung. Syftet är att erbjuda en mötesplats för eftertanke och analys rörande de olika teman som tas upp i tv-serien.

En del av något större

Programmet är utformat som en del av ett större kommunikationssystem. Bakom serien står organisationen *Fundación Puntos de Encuentro*, vilket på svenska betyder Stiftelsen mötesplatserna. Det är en feministisk, icke statlig organisation som arbetar utan vinstintresse för att skapa jämlikhet mellan människor i fråga

om rättigheter och möjligheter. Organisationen grundades 1991, men idén fanns redan på 1980-talet. Grundarna var en grupp kvinnor som ansåg att det var nödvändigt att utveckla kanaler för att påverka politiken och den allmänna opinionen rörande genusfrågor. Målet var att ge större spridning åt de feministiska analyserna och öka kvinnorörelsens möjligheter att påverka samhället.

Använder olika strategier

För att förändra vardagslivet och nå ut använder *Punto de Encuentro* olika strategier. De främsta delarna är:

Sexto Sentido Radio. Radioprogram som sänds nationellt måndag till fredag. Syftet är att fördjupa debatten om de ämnen som tas upp i tv-programmet.

La Bolentina. En tidning som ges ut fyra gånger om året. Den vänder sig till kvinnor i alla åldrar och innehåller informativa artiklar om allt från internationella handelsavtal och ledarskap till hälsa och våld inom familjen.

Stärka kvinnors och ungdomars deltagande i den sociala och politiska ledningen.

Knytta kontakter och allianser mellan olika organisationer för att främja och stärka en gemensam handlingskraft inom det civila samhället.

Genomföra utbildningskampanjer som till exempel ”Vi behöver ha makten att tala”, ”Min

kropp är min kropp” och ”Kvinnovåld – en katastrof som män visst kan undvika”.

Punto de Encuentro arbetar med alternativa media för att nå ut. Under flera år har de arbetat med olika kommunikationsstrategier, både självständigt och tillsammans med andra organisationer.

– Efter många års erfarenhet analyserade vi de olika informationskanaler vi använt oss av för att se om det fanns möjlighet att nå ut till en ännu bredare massa, förklarar Douglas. Vi fann att tv, och då särskilt tv-serier, så kallade såpopoperor, hade många tittare bland både vuxna och unga. Detta, tillsammans med det faktum att det knappt existerar nicaraguanska tv-program, motiverade vårt beslut till att göra en egen tv-serie. Fast vår ”såpa” skulle såklart vara lärorik med både genusperspektiv och socialt fokus.

Sexto Sentido spelas in på den enda självständiga studion i landet. Musiken i programmet framförs av nationella artister och majoriteten av de anställda inom produktion, teknik och programidé består av ungdomar.

Sexto Sentido – en succé!

Enligt en statistisk undersökning gjord av universitetet UNAN i León är *Sexto Sentido* det ledande tv-programmet för ungdomar i åldern 13–24 år. 64 procent av de tillfrågade sa att de kunde identifiera sig med någon av karaktärerna i serien. Tv-serien har dessutom precis nominerats i genren bästa tv-program i den åttonde Icarofestivalen för centralamerikansk film och video. Festivalen går av stapeln i Guatemala den 10 till 17 november. Det har hittills gjorts 80 avsnitt som visats i de olika lokala tv-kanalerna i landet. Serien visas också i Costa Rica, Honduras och USA, och snart även i Guatemala. Inför nästa år planeras en ny serie med nytt namn och nya teman men med samma utbildnings- och sociala perspektiv som innan, inte bara i arbetet med själva tv-inspelningen utan också i det direkta arbetet med ungdomar.

Douglas roll i serien finns inte kvar. För tillfället arbetar han inom *Puntos de Encuentro* med ungdomar och påverkansarbete. Jag frågar om vad hans planer inför framtiden är.

– Jag skulle gärna arbeta med den nya tv-serien och fortsätta i rörelsen Teater utan gränser för att på så sätt få medel att markandsföra alla de olika teatergrupper som kämpar på i Nicaragua.

Förhoppningsvis slår hans framtidsplaner och önskan om ett bättre klimat för teatern och andra konstnärliga uttrycksformer in.

Caroline Johansson

VFSN delade monter med sju andra organisationer från Solidaritetshuset i Stockholm.

FOTO: JENNIE WANGEL

VFSN syntes på årets Bok- och biblioteksmässa

VFSN deltog i årets Bok- och biblioteksmässa i Göteborg den sista helgen i september. Vi delade monter med sju andra organisationer i Solidaritetsrörelsens hus: Afrika-grupperna, Attac, Föreningen för utvecklingsfrågor, Palestinagrupperna, Svenska fredskommittén och Världsbiblioteket. Placeringen intill stora scenen på Internationella torget bidrog till att montererna blev relativt välbesökta. I VFSN:s monter fanns böcker, tidningar och skivor till försäljning samt informationsmaterial.

På fredagen deltog VFSN i monterprogrammet på Internationella torget. I monter R22 uppträdde elever och lärare från CECIM i Nicaragua som under september månad har besökt Angeredsgymnasiet i Göteborg. Maria Elena Olivares Gutierrez berättade om Nicaragua, CECIM, deras verksamhet och aktiviteter. Eleverna framförde sången *Nicaragua Nicaragüita* och traditionella danser. Eftersom en stor del av VFSN:s arbete på hemmaplan handlar om informationsarbete och opinionsskapande verksamhet är det viktigt att delta i de forum som finns tillgängliga för att kunna nå ut. Årets bokmässa hade drygt 107 000 besökare.

Nästa års bokmässa kommer att gå under temat yttrandefrihet och därigenom slå ett slag för det fria ordet. Författare, politiker och journalister kommer då att diskutera begreppet

och de inskränkningar som görs. Liksom i alla jordens länder är det här temat aktuellt och mycket viktigt att framhäva och arbeta för i det nicaraguanska samhället. Det fria ordet är en nödvändighet för att ett demokratiskt samhälle ska kunna utvecklas och upprätthållas.

Jennie Wangel

Elever från CECIM framförde sången *Nicaragua Nicaragüita* och traditionella danser.

FOTO: JENNIE WANGEL

This work is licensed under the Creative Commons Attribution-NonCommercial-No Derivative Works 2.5 Sweden License. To view a copy of this license, visit creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/se/

Ur tidskriften Nyheter från Nicaragua nr 3 2005